

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/17/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414010113
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Polka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5414010113.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Polku a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a Juraja Krupu, na verejnom zasadnutí konanom 22. marca 2016 prejednal odvolanie podané obžalovaným L. B., poškodenou G. U. a poškodenou maloletou O. X. zastúpenej zákonným zástupcom E.M. proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 9T/38/2014-425 z 19.11.2015 a takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. e), písm. f), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 9T/38/2014-425 z 19.11.2015 v časti výroku o treste odňatia slobody, zaradení obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a v časti, v ktorej bola poškodená G. U. odkázaná so zvyškom nároku na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. pri nezmenenom výroku o vine rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 9T/38/2014-425 z 19.11.2015 sa

obžalovaný L. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. P. č. XXX,

odsudzuje

Podľa § 149 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 36 písm. j) Tr. zák. a § 38 ods. 3 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. výkon trestu odňatia slobody sa podmienene o d k l a d á .

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. u r č u j e sa skúšobná doba 3 (tri) roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. je obžalovaný p o v i n n ý nahradiť poškodenej G. U., nar. X.X.XXXX v K., trvale bytom F., Ul. M.. O. č. XXXX/XX, nemajetkovú ujmu vo výške 30.000,- Eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. so zvyškom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa poškodená G. U. odkazuje na občianske súdne konanie.

II. Podľa § 319 Tr. por. odvolanie poškodenej mal. O. X., zastúpenej zákonným zástupcom E. X., z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 9T/38/2014-425 z 19.11.2015 bol obžalovaný L. B. uznaný za vinného, že

dňa 7.1.2014 okolo 8.45 h. v obci M., okres Dolný Kubín, viedol osobné motorové vozidlo zn. Peugeot 307 SW, ev. č. DK-302AY, po ceste č. I/18 v smere na obec X., pričom v km 499,800 pri prejazde tiahlou ľavotočivou zákrutou predchádzal nákladnú jazdnú súpravu zloženú z ťahača zn. Man, ev. č. KR-629KG (PL) a návesu zn. Spitzer, ev. č. KR-495NP (PL) tak, že prešiel s vozidlom do protismeru napriek tomu, že v tom čase išlo oproti nemu motorové vozidlo zn. Škoda Felicia, ev. č. MT-639AL, ktoré viedla Y. U., nar. XX.X.XXXX, pokračoval v predchádzaní nákladnej jazdnej súpravy a aby sa následne vyhol stretu s protiúdcim vozidlom zn. Škoda Felicia, začal so svojím vozidlom zn. Peugeot 307 SW smerovať na ľavú krajinu vozovky, zatiaľ čo vodička vozidla zn. Škoda Felicia v snahe predísť čelnému stretu jej vozidla s vozidlom obžalovaného prešla do protismeru, kde pravou bočnou časťou vozidla narazila do prednej časti protiúdcieho ťahača zn. Man, ktoré predbiehal obžalovaný, v dôsledku čoho poškodená Y. U. utrpela polytraumatické zranenia nezlučiteľné so životom, na následky ktorých na mieste zomrela, čím obžalovaný ako vodič nerešpektoval ustanovenia § 3 ods. 2 písm. a), § 15 ods. 5 písm. a), b), c), § 18 zákona č. 8/2009 Z.z.,

čím spáchal prečin „Usmrtenie“ podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., v spojení s § 138 písm. h) Tr. zák., a za to mu súd uložil podľa § 149 ods. 2 Tr. zák., v spojení s § 36 písm. j) Tr. zák. a § 38 ods. 3 Tr. zák., trest odňatia slobody vo výmere tridsať mesiacov. Súd podľa § 48 ods. 1 písm. a) Tr. zák. zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súd podľa § 61 ods. 2 Tr. zák., v spojení s § 36 písm. j) Tr. zák. a § 38 ods. 3 Tr. zák., uložil obžalovanému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní tri roky. Súd podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenú G. U., nar. X.X.XXXX v K., trvale bytom F., Ul. kpt. O. č. XXXX/XX škodu vo výške 3.350,46 Eur. Súd podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázal poškodenú so zvyškom jej nároku na náhradu škody voči obžalovanému na občianske súdne konanie. Súd podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkázal poškodenú O. X., nar. XX.X.XXXX v U., trvale bytom U., L. č. XXXX/XX s jej nárokom na náhradu škody voči obžalovanému na občianske súdne konanie. Súd podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkázal poškodeného U. P., nar. XX.X.XXXX v M., trvale bytom M., V. X m.2, Poľská republika, občana Poľskej republiky s jeho nárokom na náhradu škody voči obžalovanému na občianske súdne konanie.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 19.11.2015 vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení v podstatnej časti a po poučení prítomných o možnosti podania odvolania v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozsudku, splnomocnenec poškodenej G. U. uviedol, že sa zatiaľ nevyjadruje, či podáva odvolanie voči výroku o náhrade škody ohľadom svojej klientky, obhajca obžalovaného uviedol, že obžalovaný podáva odvolanie voči všetkým výrokom rozsudku, prokurátor a poškodení sa nevyjadrili. Zápisnica o hlavnom pojednávaní neobsahuje vyjadrenie samotného obžalovaného L. B. k poučeniu súdu o možnosti podať opravný prostriedok proti vyhlásenému rozsudku.

Dňa 24.11.2015 súdu prvého stupňa bolo doručené písomné podanie G. U. prostredníctvom jej splnomocneného zástupcu, ktorým podáva odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín z 19.11.2015 proti výroku, ktorým ju prvostupňový súd odkázal so zvyškom nároku na náhradu škody voči obžalovanému na občianske súdne konanie s tým, že odvolanie odôvodní po doručení písomného vyhotovenia rozsudku.

Dňa 26.11.2015 súdu prvého stupňa bolo doručené písomné odvolanie obžalovaného L. B. podané prostredníctvom obhajcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, sp.zn. 9T/38/2014 z 19.11.2015, ktorým napadnutý rozsudok napádal vo svoj prospech pre nesprávnosť všetkých výrokov, ktoré sa ho priamo týkajú, pričom jeho odvolanie smeruje aj proti konaniu, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a sám rozhodol tak, že ho spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Dolný Kubín oslobodzuje. Toto odvolanie proti napadnutému rozsudku, ktoré za obžalovaného podáva jeho obhajca, bude po doručení písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku riadne odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa napadnutý rozsudok napáda a aké chyby sa napadnutému rozsudku a konaniu, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo, vytýkajú.

Dňa 4.12.2015 súdu prvého stupňa bolo doručené písomné podanie poškodenej G. U., označené ako odvolanie o výroku o škode, s nasledovným textom:

„Týmto sa odvolávam o výroku o škode z trestného súdneho pojednávania, ktoré sa konalo na súde Okresný súd Dolný Kubín dňa 19.11.2015, a ktorého predmetom bolo rozhodnutie o obžalobe a následne vine L. B. vo veci usmrtenia 149 ods. 1, 2 písmeno a Trestného zákona č. 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona č. 1/2014 Zbierky zákonov“.

Dňa 4.12.2015 súdu prvého stupňa bolo doručené písomné podanie E. X. označené ako odvolanie o výroku o škode s nasledovným textom:

„Týmto sa odvolávam o výroku o škode z trestného súdneho pojednávania v mene mojej dcéry O. X., nar. XX.X.XXXX, L. XX/XX, U. XXX XX, ktoré sa konalo na súde Okresný súd Dolný Kubín dňa 19.11.2015, a ktorého predmetom bolo rozhodnutie o obžalobe a následne vine L. B. vo veci usmrtenia 149 odsek 1, 2 písmeno a Trestného zákona č. 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona č. 1/2014 Zbierky zákonov“.

Dňa 18.1.2016 súdu prvého stupňa boli doručené dôvody odvolania obžalovaného L. B., ktorý svoje odvolanie prostredníctvom obhajcu odôvodnil nasledovne:

„Napadnutým rozsudkom som bol uznaný vinným z trestného činu - prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. h) Trestného zákona na skutkovom základe podľa výroku napadnutého rozsudku; ide o v poradí druhý rozsudok v danej trestnej veci.

Pôvodným rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín pod č.k. 9T/38/2014-351 zo dňa 26.05.2015 som bol spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Dolný Kubín oslobodený, a to podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku z dôvodu, že nebolo dokázané, že som skutok spáchal.

Na základe odvolania prokurátora okresnej prokuratúry bol pôvodný rozsudok dňa 25.08.2015 uznesením Krajského súdu Žilina pod č.k. 1To/92/2015-382 zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol; odvolací súd v odôvodnení zrušujúceho uznesenia súdu prvého stupňa vytyka hodnotenie dôkazov, záver o procesnej neúčinnosti niektorých dôkazov, ako aj absenciu vyhodnotenia všetkých dôkazov jednotlivo, ale aj v ich súhrne, pričom zdôrazňuje, že výpovede svedkov - policajtov E. a U. nemožno označiť za nepoužiteľné ako celok, ale ich treba rozdeliť na časť procesné nepoužiteľnú (časť, v ktorej popisujú obsah mnou podaného vysvetlenia, ktoré je písomne zachytené v príslušnom zázname) a časť procesné použiteľnú (časť, v ktorej popisujú skutočnosti, ktoré videli a počuli počas operatívneho šetrenia).

Súd prvého stupňa teda vec znova prejednal a na hlavnom pojednávaní dňa 19.11.2015 rozhodol napadnutým rozsudkom, pričom bol viazaný právnym názorom, ktorý vo svojom zrušujúcom uznesení vyslovil odvolací súd. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že v danom prípade existuje dostatok dôkazov, z ktorých je preukázané, že v danom čase na danom mieste došlo k dopravnej nehode so smrteľným následkom, pričom priebeh tejto dopravnej nehody a okolnosti, ktoré jej predchádzali, možno spoľahlivo ustáliť na základe výpovedí priamych (očitých) svedkov; títo svedkovia sa zhodli v tom, že dopravnú nehodu zavinil vodič vozidla zn. Peugeot, pričom ich vyjadrenia ohľadom príčin nehody sú v plnej zhode so závermi znaleckého posudku Ing. Benka. Súd prvého stupňa na základe uvedených skutočností jednoznačne ustálil, že dopravnú nehodu zavinil vodič vozidla zn. Peugeot, ktorého identifikačné znaky (typ, farba a zistené časti evidenčného čísla) v čase nehody svedčali práve a len môjmu motorovému vozidlu, pričom podľa názoru súdu prvého stupňa po vyhodnotení týchto dôkazov zostávalo už len vyriešiť otázku, kto moje motorové vozidlo v danom čase na danom mieste viedol. Vo vzťahu k ustáleniu tejto skutočnosti súd prvého stupňa uviedol, že v tomto smere boli rozhodujúcim (usvedčujúcim) dôkazom výpovede policajtov M. E. a U. U., ktorí v deň dopravnej nehody vykonávali tzv. operatívne šetrenie v mieste môjho trvalého pobytu, kde ma videli a počuli ako som im spontánne potvrdil, že dotknuté vozidlo, ktoré bolo zaparkované pri mojom rodinnom dome, patrí mne a v ten deň ráno som ním viezol svojho otca na lekárske vyšetrenie do Martina; v zostávajúcej časti súd prvého stupňa výpovede týchto dvoch svedkov vyhodnotil ako procesné nepoužiteľné. Na základe komplexného vyhodnotenia vykonaných dôkazov možno podľa súdu prvého stupňa vysloviť spoľahlivý a jednoznačný záver, že som sa dopustil žalovaného skutku, ktorý má všetky znaky prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. h) Trestného zákona. Pokiaľ ide o rozhodovanie o druhu a výmere trestu, súd prvého stupňa u mňa konštatoval prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností (z čoho plynie zníženie hornej hranice trestnej sadzby o tretinu), pričom trest odňatia slobody mi uložil v prvej polovici takto upravenej trestnej sadzby (24 mesiac až 48 mesiacov); hoci nešlo o úmyselný trestný čin, súd prvého stupňa výkon uloženého trestu podmieniene neodložil, nakoľko to pokladal za potrebné pre naplnenie účelu trestu v zmysle všetkých jeho funkcií. Popri nepodmienienečnom treste odňatia slobody mi uložil aj trest zákazu činnosti

viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu, pričom postupoval principiálne podľa rovnakých zásad ako pri ukladaní trestu odňatia slobody. Napadnutý rozsudok nie je zákonný a správny pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby, pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, c) nakoľko vznikli pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy, d) nakoľko ním bolo porušené ustanovenie Trestného zákona, e) nakoľko uložený trest je neprimeraný.

(1) Slovenská republika je materiálnym právnym štátom (článok 1 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky), v ktorom výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou (článok 152 odsek 4 Ústavy Slovenskej republiky).

Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (článok 2 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky), pričom štátnym orgánom je nepochybne aj policajný zbor (zákon č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č.k. II.ÚS 8/1997 publikovaný v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 96/1997 Z.z.)

Podľa Ústavy Slovenskej republiky má každý obvinený právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu, (článok 50 odsek 3 Ústavy Slovenskej republiky)

V materiálnom právnom štáte slúžia pritom základné práva a slobody na ochranu ich nositeľov proti verejnej moci. Práva a slobody (vrátane práva na obhajobu zakotveného v už spomínanom článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky) preto nie sú v žiadnom prípade samoučelné. Práve naopak, štát ako primárny nositeľ verejnej moci musí zákonodarstvom a následným výkladom a najmä uplatňovaním zákonov zabezpečiť reálny obsah základných práv a slobôd. Do trestného konania sa táto požiadavka premieta v celom rade konkrétnych práv a oprávnení, najmä práva od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, práva odoprieť vypovedať, oprávnenia uvádzať okolnosti, navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, práva robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky, práva zvoliť si obhajcu a radiť sa s ním aj počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní alebo súdom, oprávnenia žiadať, aby bol vypočúvaný za účasti svojho obhajcu a aby sa obhajca zúčastnil aj na iných úkonoch prípravného konania, práva v konaní pred súdom vypočúvať svedkov, ktorých sám navrhol alebo ktorých s jeho súhlasom navrhol obhajca, a práva klásť svedkom otázky.

Pritom toho, kto je podozrivý zo spáchania trestného činu, možno považovať za obvineného a použiť proti nemu prostriedky určené zákonom proti obvinenému až vtedy, ak bolo proti nemu vznesené obvinenie. (§ 33 Trestného poriadku) Zákon týmto pravidlom toho, proti komu nateraz nebolo vznesené obvinenie, chráni pred negatívnymi právnymi dôsledkami trestného stíhania a iných obdobných zásahov. Zároveň však vytvára priestor na situácie, kedy síce bolo začaté trestné stíhanie „vo veci“, avšak bez vznesenia obvinenia proti konkrétnemu obvinenému, ktorý je síce subjektom tohto trestného konania, nie však v príslušnom a primeranom procesnom postavení.

Účel trestného konania, ktorý predpokladá taký postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov, pri ktorom sú trestné činy náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní, pričom sa rešpektujú základné práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb, (§ 1 Trestného poriadku) možno však dosiahnuť iba vtedy, ak má ten, v prípade koho je dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchal, procesné postavenie obvineného, v ktorom môže naplno realizovať práva dané mu Ústavou Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a Trestným poriadkom.

Takáto úvaha má pritom jednoznačnú oporu tak v zákone, ako aj v judikatúre.

V predmetnom prípade bolo trestné stíhanie „vo veci“ začaté dňa 07.01.2014 vykonaním neodkladného a neopakovateľného úkonu, ktorým bola obhliadka miesta dopravnej nehody povereným príslušníkom Okresného dopravného inšpektorátu OR PZ Dolný Kubín pod ČVS: ORP-5/DI-DK-2014, pričom až po začatí trestného stíhania boli policajti M. E. a U. U. (ktorí navyše nemali postavenie orgánu činného v trestnom konaní) nadriadeným „vyslani“, aby vykonali v mieste môjho trvalého pobytu „operatívne šetrenie“, teda činnosť mimo rámca Trestného poriadku a vyhlášky č. 648/2008 Z.z. o

rozsahu vykonávania rozhodnutí, opatrení a úkonov trestného konania vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní.

Je nepochybné, že svedkovia - policajti E. a U. boli počas spomenutého operatívneho šetrenia nepretržite policajtmi v službe, ktorí voči mne vykonávali služobnú činnosť (§ 8 ods. 3 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore), pričom boli povinní postupovať výlučne v medziach zákona. Právny poriadok pojem „operatívne šetrenie“ nepozná. Zákon č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore síce pozná „príbuzný“ pojem „operatívno-pátracia činnosť“, ten je však výslovne definovaný ako systém spravidla utajených, spravodajských opatrení vykonávaných Policajným zborom na účely predchádzania, zamedzovania, odhaľovania a dokumentovania trestnej činnosti a zisťovania jej páchatel'ov, zabezpečovania ochrany určených osôb a strážených objektov, technicky chránených objektov, zabezpečovania a poskytovania ochrany a pomoci ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi, ochrany štátnej hranice a vypátrania osôb a vecí (§ 38a ods. 1 citovaného zákona) a jeho prostriedky sú zákonom výslovne vymedzené v nasledovnom rozsahu: sledovanie osôb a vecí, monitorovanie osôb a dopravných prostriedkov, kontrolovaná dodávka, kriminálne spravodajstvo, používanie krycích dokladov, nástrahová a zabezpečovacia technika a využívanie osôb konajúcich v prospech Policajného zboru, objekty a miesta používané pod legendou a predstieraný prevod vecí (§ 39 ods. 1 citovaného zákona). Z odôvodnenia napadnutého rozsudku a ani z výpovedí dotknutých svedkov policajtov pritom nie je jasné, akú konkrétnu formu mala služobná činnosť svedkov v prípade „operatívneho šetrenia“ a ktorý konkrétny prostriedok služobnej činnosti upravený zákonom č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore voči mne použili. Pojmovovo však do úvahy prichádza iba oprávnenie policajta požadovať potrebné informácie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitej na odhalenie trestného činu a na zistenie jeho páchatel'a. (§ 17a citovaného zákona). Pri služobnej činnosti policajtov ako plnení úloh v právomoci štátnych orgánov je z hľadiska jej právnej úpravy, ako aj samotnej podstaty takejto činnosti vylúčené, aby časť postupu policajta prebiehala mimo rámca zákona (policajt iba „mimoprávne“ sleduje či monitoruje istú osobu, prípadne sa jej „mimoprávne“ vypytuje na isté skutočnosti a pod.) a časť postupu policajta v rámci zákona (policajt „ešte ako civil“ z „nezáväzného“ rozhovoru zistí isté skutočnosti a následne „už ako policajt“ od osoby, od ktorej mu ich zistil, požaduje podanie vysvetlenia alebo informácie v rozsahu už zistených skutočností).

Uvedené platí obzvlášť v prípadoch, ak policajt už v dostatočnom časovom predstihu disponuje relevantnými poznatkami o podozrení zo spáchania trestného činu. V takomto prípade vzniká povinnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní podľa Trestného poriadku a dôkaz pre trestné konanie možno v takom prípade získať len trestno-procesným postupom. Iba ak poznatky o trestnej činnosti nie sú polícii vopred známe, môže byť dôkazom v trestnom konaní výsledok zákonného postupu pri služobnom zákroku policajta. (R 47/2013)

V posudzovanej veci bolo policajtom, ktorí daný služobný zákrok vykonávali, už v čase ich „vyslania“ do miesta môjho trvalého pobytu evidentne známe a jasné, že Policajný zbor už disponuje relevantnými poznatkami o podozrení zo spáchania prečinu usmrtienia a že som osobou, ktorá je z tohto prečinu podozrivá.

Tento záver pritom podporuje aj obsah samotných výpovedí oboch svedkov, ktorí zhodne opisujú dôvod, pre ktorý ma v mieste môjho trvalého pobytu v deň danej dopravnej nehody vyhľadali.

Uviedli, že na priamy pokyn nadriadeného preverovali informácie dopravných policajtov ohľadom identifikácie vodiča, ktorý zavinil smrteľnú dopravnú nehodu v ten deň ráno, pričom z výsledkov dovtedajšieho vyšetrovania vyplynulo, že dopravnú nehodu zrejme zavinil vodič strieborného vozidla zn. Peugeot 307, ktorého prvých päť znakov evidenčného čísla bolo „DK 302“. Následná lustrácia policajtov „doviedla“ k motorovému vozidlu s evidenčným číslom: DK 302AY, ktorého držiteľa a majiteľa išli menovaní policajti následne „preveriť a vypočítať“. Služobná činnosť policajtov (napr. vyžadovanie informácií a podaní vysvetlení) je pritom samozrejme aj po začatí trestného stíhania možná a prípustná; v žiadnom prípade však nemôže nahrádzať postup podľa Trestného poriadku, nemá charakter trestno-procesných úkonov, preto výstupy z nej nemôžu byť v trestnom konaní použité ako dôkaz (sú bez akejkoľvek procesnej hodnoty). Ich nezákonnosť sa následne prenáša aj na dôkazy získané v prípravnom konaní a na dokazovanie v konaní pred súdom, bez možnosti túto nezákonnosť napraviť, (pozn. obdobné závery boli vyslovené napríklad rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č.k. 1Tdo/12/2015 a rozsudkom Špecializovaného trestného súdu pod č.k. 3T/12/2012). Nesporne najdôležitejšou otázkou v predmetnej trestnej veci je teda vyhodnotenie výpovede svedkov policajtov E. a U., z hľadiska, či ide o procesné použiteľné dôkazy, získané zákonným spôsobom. Súd prvého stupňa totiž údajne protiprávne konanie, ktoré mi je pripisované obžalobou prokurátora okresnej prokuratúry, považoval za preukázané predovšetkým na základe výpovede týchto svedkov.

Podľa R 26/1989 pritom pokiaľ boli v trestnej veci vypočutí ako svedkovia policajti, ktorí vykonávali operatívne šetrenie na mieste, ich výpovede možno použiť ako dôkaz pred súdom, len pokiaľ vypovedali o skutočnostiach, o ktorých sa nezodpovedali z vysvetlení podaných podľa príslušných ustanovení zákona. Policajt teda nemôže v trestnom konaní vypovedať ako svedok k tomu, čo mu ktorá osoba povedala pri vykonávaní služobného zákroku ku skutku, ktorý vykazuje znaky skutkovej podstaty trestného činu. Nie je pritom podstatné, či bol o tomto vysvetlení (informácii) vyhotovený zápis, poprípade úradný záznam, alebo či boli o obsahu vysvetlenia (informácie) vypočutí ako svedkovia policajti, ktorí toto vysvetlenie zabezpečovali. Vo svetle už uvedených skutočností treba pritom uzavrieť, že celý „rozhovor“ menovaných policajtov som mnou mal charakter podania vysvetlenia (informácie) podľa § 17 alebo § 17a zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore, preto títo policajti v zmysle ustálenej judikatúry mohli vypovedať len o skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli mimo tento rozhovor, ktoré mimo rozhovor vnímali vlastnými zmyslami (napr. kam sa vybrali, čo tam videli a robili). Záverom vykonaného dokazovania nezodpovedá ani konštatovanie súdu prvého stupňa o údajnej spontánnosti mojej „výpovede“ pred týmito policajtmi, nakoľko z výpovede menovaných policajtov jednoznačne vyplýva, že to boli oni, ktorí mi kládli otázky, dokonca také, v ktorých bolo obsiahnuté, ako na otázky odpovedať, a ktoré obsahovali skutočnosti, ktoré sa mali zistiť až z mojej „výpovede“. Rovnako mi nedá nedodať, že policajti sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, s ktorými sa oboznámili pri plnení úloh Policajného zboru alebo v súvislosti s nimi a ktoré si v záujme právnických alebo fyzických osôb vyžadujú, aby zostali utajené pred nepovolanou osobou; povinnosť mlčanlivosti sa nevzťahuje na oznámenie kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti; od povinnosti mlčanlivosti môže oslobodiť minister alebo prezident Policajného zboru (§ 80 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore); v tejto trestnej veci však policajti neboli tejto mlčanlivosti zákonom predpísaným spôsobom zbavení. Pokiaľ ide o hodnotenie mojej sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, ktorú v mojom mene písal môj obhajca, súd prvého stupňa mal za preukázané, že som sa v tomto podaní výslovne nebránil voči vznesenému obvineniu popieraním účasti na mieste dopravnej nehody, ani tým, že som svoje vozidlo v danom čase a na danom mieste nešoféroval. Toto hodnotenie obsahu sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia nie je správne, nakoľko hneď v úvode písomného odôvodnenia podanej sťažnosti sa uvádza, že „v prvom rade namietam, že skutok tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti napadnutého uznesenia, sa nestal“. Námietka, že skutok sa nestal v sebe pritom zahŕňa logicky aj námietku, že som tento skutok nespáchal, nakoľko je logické a zjavné, že skutok, ktorý sa nestal, nemôže mať ani páchatel'a / vinníka; z tohto dôvodu nebolo v tejto sťažnosti potrebné uvedené úvahy ďalej výslovne rozvádzať. Navyše, obsah sťažnosti môže síce podporiť hodnotenie dôkazu, ale nie je dôkazom, lebo ide o vyjadrenie bez poučenia obvineného podľa Trestného poriadku, (rozsudok Špecializovaného trestného súdu pod č.k. 1T/22/2013)

Na základe vykonaného dokazovania ma preto mal súd prvého stupňa spod obžaloby oslobodiť, nakoľko nebolo dokázané, že som skutok spáchal.

Konanie, ktoré výrokem napadnutého rozsudku predchádzalo, je teda postihnuté podstatnými chybami, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť právo obhajoby. Táto okolnosť spôsobuje zároveň nezákonnosť napadnutého rozsudku, nakoľko súd prvého stupňa sa s týmito okolnosťami významnými pre rozhodnutie relevantným spôsobom nevysporiadal, čo má za následok tiež procesnú chybu napadnutého rozsudku. Súčasne sú tu tiež pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba zrejme dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy. Napokon, napadnutým rozsudkom bolo porušené ustanovenie Trestného zákona.

(2) Nad rámec uvedených úvah treba dodať, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody je v mojom prípade neprimerane prísne a nedôvodné z hľadiska naplnenia účelu trestnoprávnej represie a zásad ukladania trestov.

Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou (§ 34 ods. 1 Trestného zákona), no súčasne má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby (§ 34 ods. 3 Trestného zákona).

V prípade páchatel'ov nedbanlivostných prečinov v doprave, ktoré majú povahu ojedinelého excesu z rámca dodržiavania pravidiel cestnej premávky (tu podotýkam, že aj súd prvého stupňa konštatuje, že nie som evidovaný ani ako páchatel' priestupku v doprave), zabezpečuje ochranu spoločnosti pred páchatel'om aj trest odňatia slobody na samej dolnej hranici trestnej sadzby, ktorého výkon súd podmienčne odloží. Páchatel'ovi takéhoto druhu trestnej činnosti nie je v zásade potrebné zabrániť v páchaní ďalšej trestnej činnosti ani vytvárať podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život; páchatel' takéhoto druhu trestnej činnosti vedie riadny život, nespáchal trestnú činnosť

vedome, úmyselne, nehodlá trestnú činnosť opakovať a pobyt v ústave na výkon väzby, v prostredí osôb odsúdených mnohokrát za pomerne závažné formy úmyselnej trestnej činnosti, má naňho často opačný efekt, než ten, ktorý zákonodarca ukladaní trestu odňatia slobody sleduje. Zodpovedá tomu aj fakt, že z hľadiska skladby trestov ukladaných za túto formu trestnej činnosti dominuje jednoznačne podmienený trest odňatia slobody. Bez podstatného významu pritom nie je vplyv nepodmienečného trestu odňatia slobody na rodinu a blízke osoby páchatel'a (tu podotýkam, že som otcom a živiťel'om rodiny s deťmi), ktoré počas výkonu trestu odňatia slobody prichádzajú o často jediného živiťel'a, čo má spravidla tvrdý sociálny dopad na deti páchatel'a a ich životnú úroveň.

Ak teda súd prvého stupňa ustálil moju vinu, s poukazom na uvedené skutočnosti mal dôslednejšie hodnotiť okolnosti podstatné pre ukládanie trestov, pričom bol namieste záver, že na naplnenie účelu trestu postačí trest odňatia slobody na samej dolnej hranici trestnej sadzby s podmieneným odkladom, samozrejme v kombinácii s trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu primeraného trvania.

Pre prípad neskoršieho výkladu obsahu písomného odôvodnenia odvolania proti napadnutému rozsudku zo strany súdov týmto výslovne uvádzam, že nič v tomto podaní nemožno vykladať ako uznanie viny alebo odklon od môjho procesného stanoviska vtom smere, že sa necítim byť vinný zo spáchania žalovaného skutku; to platí aj pre úvahy o neprimeranosti uloženého trestu.

(3) Nad rámec skutočností uvedených v tomto odvolaní proti napadnutému rozsudku odkazujem na ústne prednesy a písomné podania, ktoré som v predmetnej trestnej veci urobil sám alebo cestou obhajcu (najmä však na záverečné reči môjho obhajcu), ktorých sa v plnom rozsahu naďalej pridrižiam. Na základe uvedených skutočností navrhujem, aby odvolací súd rozhodol v súlade s výrokovou časťou tohto odvolania proti napadnutému rozsudku“.

Dňa 18.1.2016 súdu prvého stupňa boli doručené dôvody odvolania poškodenej G. U. podané prostredníctvom splnomocneného zástupcu, ktorý odôvodnil odvolanie poškodenej nasledovne:

„Podaním zo dňa 20.11.2015 som zaslala prvostupňovému súdu v zákonom stanovenej lehote svoje odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn.: 9T/38/2014-425 zo dňa 19.11.2015 a to proti výroku, ktorým ma prvostupňový súd v zmysle ustanovenia § 288 ods. 2 Tr. por. odkázal so zvyškom môjho nároku na náhradu škody voči obžalovanému na občianske súdne konanie. Po doručení písomného vyhotovenia predmetného rozsudku svoje odvolanie dopĺňam o nasledovné dôvody:

Na 5. strane odôvodnenia napadnutého rozsudku uvádza prvostupňový súd, že som si ako dcéra alebojej vodičky uplatnila o. i. aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50.000,- Eur (uplatnený nárok na č.l. 270). V tomto uplatnenom nároku, ma teda prvostupňový súd v celom rozsahu odkázal na občianske súdne konanie, hoci ako uvádza (str. 8 odôvodnenia rozsudku), nespochybňuje, že mi úmrtím matky bola spôsobená nemajetková ujma.

K určeniu jej výšky prvostupňový súd uviedol, že je „potrebne starostlivo zohľadniť všetky skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na správnosť a spravodlivosť súdneho rozhodnutia v tomto smere“. Tomuto záveru prvostupňového súdu je možné prisvedčiť.

No inak je tomu v časti, kde prvostupňový súd poukazuje na skutočnosť, že deti alebojej zrejme neboli vychovávané v spoločnej domácnosti oboma rodičmi a tak mohli mať k svojim rodičom objektívne odlišný citový vzťah. Táto skutočnosť je významná iba pri posudzovaní vzťahov, ktoré zanikli rozvodom manželstva. Dieťa nenesie vinu na rozvode manželstva a naďalej potrebuje opateru a pozornosť oboch rodičov. Môžem uistiť kohokoľvek, že rozvodom manželstva mojich rodičov sa intenzita vzájomného vzťahu matka - dcéra nezmenila. Tvrdiť opak je účelová špekulácia. Poukazujem nato, že z výsledkov prípravného konania vyplýva, že som mala rovnaké trvalé bydlisko ako moja nebohá matka. Ja som už v čase mojej neploletosti bola zverená do jej osobnej starostlivosti. Môj otec o mňa neprejavoval žiadny záujem a vyživovaciu povinnosť plnil len pod hrozbou trestného stíhania. Všetky moje potreby, vrátane citových, zabezpečovala moja matka. A zabezpečovala ich dobre. Ona bola mojou rodinou. Stratila som ju v čase, keď som ju veľmi potrebovala - v maturitnom ročníku. Hoci čas plynie, bolesť zo straty sa iba transformuje a prichádza v nových, dovtedy neočakávaných situáciách, ktoré som si nevedela predstaviť. Ako sa budem pripravovať na materstvo bez pomoci a rady vlastnej matky? Prečo moje dieťa nebude poznať starú mamu?

V právnej rovine poukazujem na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn.: 1To/10/2011-427 zo dňa 22.1.2011, ktorého závery nebudem v celosti opakovať a vydávať ich za vlastné. Dovolím si citovať iba nasledovné:

„Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t.j. materiálnej satisfakcie) je vždy - v závislosti na individuálnych okolnostiach prípadu - existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky, považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú

rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii) vnímala aj každá iná fyzická osoba“.

Som toho názoru, že každé dieťa v takom veku, akom som bola ja a ktoré žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, cíti jej stratu objektívne rovnako.

Preto mal prvostupňový súd k dispozícii všetky relevantné dôkazné prostriedky na to, aby, ako sám uvádza, starostlivo zohľadnil všetky skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na spravodlivé súdne rozhodnutie v tomto smere. Nebolo potrebné vykonať žiadne bližšie dokazovanie, ktoré by prekračovalo rámec adhézneho konania. Na výrok o výške nemajetkovej ujmy má v prípade normálneho rodinného vzťahu (ako v tomto prípade) predovšetkým vplyv úvaha súdu.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby odvolací súd prvostupňový rozsudok v napadnutom výroku v zmysle ustanovenia § 321 ods. 1 písm. f) Tr. por. zrušil a aby v zmysle ustanovenia § 322 ods. 3 Tr. por. v spojení s ustanovením § 287 ods. 1 Tr. por. rozhodol sám rozsudkom tak, že obžalovanému uloží povinnosť nahradiť mi ako poškodenej nemajetkovú ujmu vo výške 50.000,- Eur“.

Dňa 22.1.2016 súdu prvého stupňa bolo doručené vyjadrenie poškodenej G. U. podané prostredníctvom splnomocneného zástupcu k odvolaniu obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, sp.zn. 9T/38/2014-425 zo dňa 19.11.2015 s nasledovným textom:

„Nebudem polemizovať s názorom obžalovaného vyjadreného v písomnom vyhotovení dôvodov odvolania, no dovoľm si upriamiť pozornosť na to, že bez ohľadu na obsah výpovede príslušníkov PZ (svedok E. a U.), odpoveď na otázku, kto viedol osobné motorové vozidlo vyplýva už zo skutočností, kto išiel s týmito policajťmi do budovy OR PZ Dolný Kubín na podanie vysvetlenia. Ak by bol obžalovaný uviedol, že osobné motorové vozidlo viedol niekto iný (napr. jeho otec), príslušníci PZ by boli vyzvali inú osobu na podanie vysvetlenia, pretože nehoda mala vinníka - vodiča osobného motorového vozidla, ktorý je len zhodou okolností zároveň jeho držiteľom. Vzhľadom na uvedené navrhujem, aby odvolací súd odvolanie obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 9T/38/2014-425 zo dňa 19.11.2015, uznesením na verejnom zasadnutí v zmysle ustanovenia § 319 Tr. por. ako nie dôvodné zamietol“.

Dňa 21.1.2016 bolo súdu prvého stupňa doručené písomné podanie prokurátorky Okresnej prokuratúry Dolný Kubín, v ktorom sa vyjadruje k jednotlivým odvolaniam nasledovne:

„V označenej trestnej veci, v nadväznosti na upovedomenie súdu zo dňa 19.1.2016 oznamujem súdu, že odvolanie obžalovaného L. B. podané prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Vendelína Benkóczkiho, navrhujem ako nedôvodné zamietnuť. Napadnutý rozsudok možno považovať vo všetkých smeroch za zákonný, vydaný na podklade dostatočne zisteného a preukázaného skutkového stavu a v súlade so zásadami a účelom trestného konania a uložený trest za primeraný a dostatočný. Námietky obžalovaného možno hodnotiť ako nekonštruktívne a účelové, motivované logickou a ľudsky pochopiteľnou snahou zbaviť sa svojej miery zavinenia na danom prípade. Som toho názoru, že sporné okolnosti, ktorými sa obžalovaný zaoberal vo svojom odvolaní boli už vyriešené aj druhostupňovým súdom pri rozhodovaní o odvolaní prokurátora proti rozsudku prvostupňového súdu, ktorý obžalovaného spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. c) Tr. poriadku. Čo sa týka odvolaní poškodených, v tomto smere je potrebné poznamenať, že odvolanie zákonného zástupcu O. X. nebolo ani dodatočne odôvodnené a námietky poškodenej G. U. síce možno považovať za opodstatnené, avšak tieto môžu byť predmetom samostatného konania v rámci občianskeho súdneho konania. Aj v tejto časti preto napadnutý rozsudok súdu možno hodnotiť ako súladný so zákonom“.

Odvolací súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovaného L. B. po splnení zákonom stanovených podmienok (§ 293 ods. 5 Tr. por.), ktorý navyše písomne požiadal, aby sa verejné zasadnutie určené na 22.3.2016 vykonalo v jeho neprítomnosti.

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom vyplýva, že prokurátorka podľa § 319 Tr. por. navrhla odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné a posúdenie dôvodnosti odvolania poškodených ponechala na úvahe krajského súdu. Obhajca obžalovaného poukázal na písomné dôvody odvolania obžalovaného a v súlade s nimi navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a z dôvodu § 285 písm. c) Tr. por. navrhol obžalovaného spod obžaloby oslobodiť, čím sa zároveň aj subsumuje postup súdu vo vzťahu k nároku poškodených. Poškodená G. U. prehlásila, že súhlasí s pani prokurátorkou a trvá na dôvodoch svojho odvolania a zotrváva na nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Zákonný zástupca mal. dcéry E. X. sa pripojil k tomu, čo navrhla pani prokurátorka, nebol účastníkom dopravnej nehody a

očakáva, že sa vec spravodlivo vyrieši. Poškodený P. L. P. uviedol, že mu poisťovňa nevyplatila všetky peniaze za dopravnú nehodu, a preto sa bude musieť domáhať peňazí od páchatela.

Krajský súd ako súd odvolací predtým ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por. zistil, že odvolanie obžalovaného a poškodených bolo podané včas v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenými osobami v súlade s § 307 ods.1 písm. b), písm. c) Tr. por., obsah odvolaní spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Odvolací súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu (prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. v spojení s § 138 písm. h/ Tr. zák.) je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Skutkové zistenia prvostupňového súdu, tak ako sú vyjadrené v napadnutom rozsudku sú správne a úplné, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonávaného na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázke skutkových zistení odkazuje na veľmi podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu aj stotožnil. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia.

Obžalovaný odvolanie založil na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa, čo zvýraznil aj v samotných dôvodoch odvolania, keď odkázal na ústne prednesy a písomné podania, ktoré v predmetnej trestnej veci urobil sám alebo cestou obhajcu (najmä však na záverečnú reč obhajcu), ktorých sa v plnom rozsahu naďalej pridrižiava. S jeho námietkami skutkovými a právnymi sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde. Vina obžalovaného musí byť dokázaná na základe dôkazov vykonaných v súlade s trestným poriadkom. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky k odôvodneným skutkovým zisteniam.

Skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama o sebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Na tomto mieste odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že vo veci už raz rozhodoval, a to uznesením č.k. 1To/92/2015-382 z 25.8.2015, kedy rozhodoval o odvolaní prokurátora a poškodenej G. U. proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, sp.zn. 9T/38/2014 z 26.5.2015. V dôvodoch označeného rozhodnutia krajský súd vyslovil svoje stanovisko k skutkovým okolnostiam veci ako i k dôkazom, ktoré boli v prípravnom konaní zabezpečené a v konaní pred súdom prvého stupňa vykonané. Na dôvodoch svojho rozhodnutia z 25.8.2015 krajský súd zotrúva s jednou korekciou, ktorá sa týka výpovede svedka Ing. U. X. z 11.3.2014 (č.l. 101-107 spisu), ktorý v tejto výpovedi, okrem iného, uviedol, že okolo osobného motorového vozidla zn. Peugeot videl pohyb dvoch osôb, podľa neho mužov, a teda neuviedol doslova, že tieto osoby vystúpili z osobného motorového vozidla zn. Peugeot ako je nesprávne uvedené v dôvodoch rozhodnutia krajského súdu z 25.8.2015. Podstata tejto časti výpovede svedka Ing. U. X., na ktorú krajský súd upozorňoval, spočíva ale v tom, že na mieste samom sa nenachádzala osoba ženského pohlavia - vodička, ktorá by mala riadiť osobné motorové vozidlo zn. Peugeot. Na tomto mieste treba pripomenúť, že súd prvého stupňa po zrušení oslobodzujúceho v poradí prvého rozsudku bol povinný rešpektovať ustanovenie § 327 ods. 1 Tr. por.

Súd prvého stupňa podrobne rozviedol dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovaného zo spáchania žalovaného skutku. Dostatočným spôsobom vyhodnotili prípravné konanie, ktoré predchádzalo podaniu obžaloby a aj jeho správne právne závery majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnenie namietaného rozsudku predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, lebo súd prvého stupňa v potrebnej miere vysvetlil na základe akých právnych úvah rozhodol a jasne odôvodnil svoje skutkové zistenia a závery.

Ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., t.j., že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia (R53/1992). V prejednávanej veci odvolací súd ani sám na základe svojho presvedčenia nehodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako tieto dôkazy hodnotil súd prvého stupňa. Odvolateľ primárne namieta v odvolaní hodnotenia dôkazov súdom prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplynúť z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa si ale odvolací súd v plnom rozsahu osvojil a v podrobnostiach naň poukazuje. Zároveň dopĺňa, že všetky dôkazy, ktoré boli v priebehu konania pred súdom prvého stupňa vykonané, považuje za dôkazy získané zákonným spôsobom, pričom poukazuje na ustanovenie § 119 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého za dôkaz môže slúžiť všetko, čo prispieva na náležité objasnenie veci, a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, previerka výpovede na mieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov, a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

V súvislosti s obsahom dôvodov odvolania krajský súd poznamenáva, že sú mu dostatočne známe jednotlivé články Ústavy Slovenskej republiky ako i právne predpisy, na ktoré odvolateľ v dôvodoch odvolania poukazuje. V postupe súdu prvého stupňa a v konaní, ktoré predchádzalo odvolaním napadnutému rozsudku, krajský súd nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o porušení práva na obhajobu obžalovaného L. B..

V súvislosti s obžalovaným namietanou zákonnosťou služobnej činnosti policajtov M. E. a U. U. a z toho plynúcou nezákonnosťou dôkazu, ktorým sú ich výpovede, krajský súd nerozporuje názor odvolateľa, podľa ktorého trestné stíhanie v predmetnej trestnej veci začalo obhliadkou miesta cestnej dopravnej nehody (§ 199 ods. 1 Tr. por.). S poukazom na okolnosti prípadu však táto skutočnosť služobnú činnosť policajtov M. E. a U. U. smerujúca k vykonaniu previerky k vozidlu a k majiteľovi vozidla výrobné značky Peugeot 307 striebornej farby EČ DK 302AY, ako i ich následne výpovede, ktorými svoju služobnú činnosť popisujú, nevykazuje znaky nezákonnosti. V prejednávanej trestnej veci je dôkazom výpoveď svedkov M. E. a U. U. a nie je sporné, že tieto dôkazy boli v prípravnom konaní zabezpečené a v konaní pred súdom prvého stupňa vykonané procesne relevantným spôsobom. Nezákonnosť týchto dôkazov (svedeckých výpovedí) nie je spôsobená ani tým, že spis neobsahuje zbavenie mlčanlivosti zákonom predpísaným spôsobom policajtov M. E. a U. U..

Podľa názoru krajského súdu poukaz odvolateľa na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 1Tdo/12/2015 z 15.4.2015 a na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26.6.2012, sp.zn. 2Tdo/27/2012 uverejnené pod číslom 47 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2013 je nenáležité, pretože okolnosti prejednávanej veci sú iné, ako skutkové a právne skutočnosti riešené v označených rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Ďalšie označené rozhodnutia súdu prvého stupňa - Špecializovaného trestného súdu, ktoré ani odvolateľ nepredložil s odvolaním, krajský súd nebude ani komentovať ani rozoberať, pretože takýto postup by zakladal znaky konania súdu ultra vires (za hranicou právomoci).

Krajský súd vyhodnotil odvolanie odvolateľa L. B. proti rozsudku súdu prvého stupňa vo výroku o vine ako nedôvodné, ale na druhej strane odvolanie smerujúce proti výroku o treste vyhodnotil odvolací súd ako dôvodné, pretože uložený trest odňatia slobody považuje za neprimeraný.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu

Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých mal pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste. Podľa názoru odvolacieho súdu uložený trest odňatia slobody vo výmere 30 (tridsať) mesiacov so zaradením obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia je v rozpore s účelom trestu stanoveným § 34 ods. 1 Tr. zák. Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí zásadne dopĺňať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom postupuje chráneným záujmom spoločnosti štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov. Nemožno pritom opomenúť, že trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchatel'a môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu. Z toho vyplýva, že keď bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie - bezprávie voči neprimerane potrestanému páchatel'ovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivým je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste. Pri rešpektovaní uvedených princípov krajský súd považoval trest odňatia slobody uložený obžalovanému L. B. rozsudkom súdu prvého stupňa vzhľadom na všetky okolnosti prípadu za neprimeraný, a preto v tejto časti musel vyhovieť odvolacej požiadavke obžalovaného L. B..

Krajský súd zastáva názor, že pri hodnotení všetkých relevantných skutočností významných pre rozhodnutie o druhu a výmere trestu, súd prvého stupňa nedocenil predchádzajúci bezúhonný spôsob života obžalovaného L. B., ktorý sa doteraz nedopustil žiadneho trestného činu, ani priestupku, a to ani na úseku dopravy. Nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že proti obžalovanému je vedené trestné konanie pre nedbanlivostný trestný čin. Pri posudzovaní všetkých skutočností rozhodujúcich pre ukladanie druhu a výmery trestu, nemožno v okolnostiach prípadu favorizovať len neodstrániteľný následok konania obžalovaného, ale treba v rovnováhe vyhodnotiť všetky skutočnosti, na podklade ktorých súd rozhoduje o druhu a výmere trestu.

Aj pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu je potrebné posúdiť všetky okolnosti skutkového charakteru v prejednávanej veci. V tejto súvislosti považuje krajský súd za významné poukázať na závery znalca z odboru doprava cestná, ktorý na otázku č. 4 na strane 22 znaleckého posudku (č.l. 204 spisu) doslova odpovedal:

„Vodička vozidla Škoda Felicia dopravnej nehode zabrániť mohla. Inou technikou jazdy. Príčinou stretu vozidiel Škoda Felicia a MAN bolo to, že vodička Škoda náhle zmenila smer jazdy svojho vozidla doľava, do jazdnej dráhy vozidla MAN. Ak by jazdila v priamom smere, k stretu s vozidlom MAN by nedošlo. S najväčšou pravdepodobnosťou by však došlo k stretu s oproti idúcim vozidlom Peugeot, ktoré v tom čase jazdilo v protismernej časti vozovky, v jazdnom pruhu vozidla Škoda“.

Po zvážení všetkých okolností potom krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 9T/38/2014-425 z 19.11.2015 v časti výroku o treste odňatia slobody zaradenie obžalovaného L. B. na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a sám s poukazom na § 322 ods. 3 Tr. por. pri nezmenenom výroku o vine rozsudku súdu prvého stupňa uložil obžalovanému L. B. podľa § 149 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 36 písm. j) Tr. zák. a § 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky. Po splnení

podmienok stanovených § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. krajský súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmenečne odložil a s poukazom na ustanovenie § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu 3 (tri) roky.

Ďalší trest, ktorý obžalovanému L. B. súd prvého stupňa uložil, a to trest zákazu činnosti vodiča zostal rozhodnutím krajského súdu nedotknutý. Krajský súd takto uložené tresty považuje za zákonné, spravodlivé a primerané.

Krajský súd vyhodnotil odvolanie poškodenej G. U. proti výroku, ktorým bola odkázaná s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy v časti právneho nároku ako dôvodné a v časti výšky uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy ako čiastočne dôvodné. Súd prvého stupňa síce v súvislosti s uplatneným nárokom poškodenej G. U. na náhradu nemajetkovej ujmy správne nespochybnil tvrdenie poškodenej, že úmrtím matky jej bola spôsobená nemajetková ujma, ale odvolací súd sa nestotožnil s dôvodmi, pre ktoré súd prvého stupňa uplatnený nárok poškodenej G. U. na náhradu nemajetkovej ujmy odkázal na občianske súdne konanie. Vo výroku odvolaním poškodenej G. U. napadnutého rozsudku, dokonca súd prvého stupňa nesprávne označil uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za náhradu škody, z čoho vyplýva, že súd prvého stupňa nerozlíšil dôsledne uplatnené nároky poškodenej G. U. na náhradu škody a na náhradu nemajetkovej ujmy, napriek tomu, že ide o dva samostatné nároky. Na rozdiel od okresného súdu, krajský súd nie je toho názoru, že k uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy poškodenu G. U. je potrebné vykonať bližšie dokazovanie.

Pre posúdenie uplatňovaného nároku považuje krajský súd za potrebné bližšie sa venovať otázke osobnostných práv fyzických osôb, ktoré sú v Občianskom zákonníku zaradené ako ochrana osobnosti v ustanoveniach § 11 až 16.

Pojmovými znakmi subjektívnych osobnostných práv sú absolútna povaha, imateriálny charakter, všeobecnosť a výlučnosť, zásadná neprevoditeľnosť, časová neobmedzenosť a nepremlčateľnosť. Pôsobia voči neobmedzenému, resp. neurčitému okruhu ostatných subjektov práva, ich predmetom sú výlučne nemajetkové hodnoty (osobnosť), patria každej fyzickej osobe „a priori“, (sú prejavom ľudskej osobnosti vo vzťahu k ostatným subjektom, t.j. či fyzickým alebo právnickým osobám) s rovnakým právnym postavením, výlučné oprávnenie nakladať počas celého života v medziach určených právnym poriadkom s jednotlivými stránkami svojej osobnosti patrí fyzickej osobe, nemožno ich scudzovať, deliť od ich nositeľa, upínajú sa na fyzickú osobu po dobu jej fyzickej existencie v spoločnosti (sú časovo neobmedzené počas života fyzickej osoby) sú nezdediteľné (netvorí predmet dedičstva), sú nepremlčateľné, rovnako aj neprekludovateľné a nemožno ich postihovať exekúciou. Na rozdiel od nich majetkové práva možno oddeliť od ich subjektov, prevádzať (scudzovať) ich, podliehajú exekúcii, premlčaniu a preklúzii. Špecifickosť subjektívnych osobnostných práv spočíva v ich predmete, ktorým je priamo osobnosť človeka, fyzickej osoby v jej celistvosti. Právo na ochranu osobnosti (subjektívne rýdzo osobné, resp. osobnostné právo) Občiansky zákonník upravuje ako jednotné právo (doslovné znenie „fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti“). V dôsledku toho je treba jednotlivé práva, ktoré v tomto jednotnom rámci vznikajú, chápať ako práva čiastkové, líšiac sa navzájom vzťahom k rôznym hodnotám, stránkam osobnosti, avšak vychádzajúcim z osobnosti tvoriacej fyzickú a mravnú jednotu. Ako základné hodnoty osobnosti každej fyzickej osoby uvádza Občiansky zákonník v § 11 výslovne život, zdravie, občiansku česť a ľudskú dôstojnosť, ako aj súkromie, meno a prejavy osobnej povahy. Podľa ustanovenia článku 8 odseku I Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd, publikovaného pod č. 209/1992 Zb., každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie. Z ustanovenia článku 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach publikovaného pod č. 120/1976 Zb. vyplýva, že nikto nesmie byť vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromného života, rodiny, domova alebo korešpondencie a každý má právo na zákonnú ochranu proti takým zásahom alebo útokom.

Právo na súkromie v rôznych poňatiach môže zahŕňať tak ochranu rodinného života, súkromie obydlia, listové tajomstvo, ako aj ochranu cti, povesť človeka, či ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o osobe. V ústavnej rovine je zakotvené v článku 16 Ústavy Slovenskej republiky - nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená, obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom; článku 19 ods. 1 - každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, ods. 2 - každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe; v článku čl. 21 garantujúcom nedotknuteľnosť obydlia; v článku 22 zaručujúcom ochranu listového tajomstva, tajomstva dopravovaných správ a iných písomností a ochranu osobných údajov.

Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku zo 16. decembra 1992 vo veci Niemetz proti Nemecku uviedol, že „...nepovažuje za možné alebo potrebné pokúsiť sa o vyčerpávajúcu definíciu pojmu

„súkromný život“. Mohlo by však byť príliš reštriktívne limitovať tento pojem „výsostným okruhom“, v ktorom môže jednotlivec žiť svoj vlastný osobný život, ako sa rozhodne, a úplne z tohto okruhu vylúčiť vonkajší svet neobsiahnutý v tomto okruhu. Rešpektovanie súkromného života musí tiež obsahovať do určitej miery právo zakladať a rozvíjať vzťahy s ostatnými ľuďmi“.

Súčasťou práva na súkromie je právo na rodinný život. Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku z 21. júna 1988 vo veci Berrhab proti Holandsku konštatoval: „Z pojmu rodina, na ktorom je založený článok 8, vyplýva, že dieťa narodené z takéhoto zväzku je ipso iure súčasťou tohto vzťahu. Z tohto dôvodu existuje od momentu narodenia dieťaťa a už vzhľadom na samotnú existenciu tejto skutočnosti medzi dieťaťom a jeho rodičmi zväzok rovnajúci sa „rodinnému životu“, dokonca aj vtedy, keď už rodičia neskôr spolu nežijú“. Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách.

Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno naplňovať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou.

Osobnosť, ktorá je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva, v prípade, ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú exemplifikatívne uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Prichádzajú do úvahy, pokiaľ hrozí alebo je spôsobená ujma v osobnostnej nemajetkovej sfére a majú rôznu povahu. Ktoré z týchto právnych prostriedkov príslušná fyzická osoba na ochranu svojej osobnosti uplatní, bude závislé v prvom rade na jej vôli ovplyvnenej predovšetkým intenzitou a povahou protiprávneho zásahu. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Realizácia tejto ochrany je vo výlučnom záujme osôb, ktoré sú v takom úzkom vzťahu k postihnutej fyzickej osobe, že ochrana integrity jeho osobnosti aj po jeho smrti (tzv. postmortálna ochrana) je ich osobným záujmom; ide o najbližších príbuzných, a to manžela a deti, a ak ich niet, o rodičov.

Jednotlivé prostriedky na ochranu osobnosti sú relatívne samostatné. Je možné ich použiť jednotlivo alebo kumulovane, taktiež v závislosti od intenzity protiprávneho zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby. Zákon výslovne pripúšťa možnosť podania návrhu na upustenie od neoprávnených zásahov (negatívnu žalobu), výslovne prípustný je aj návrh na odstránenie následkov už uskutočnených zásahov (reštitučná žaloba) a návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba), ktoré nemá charakter peňažnej náhrady, teda nejde o majetkové plnenie, ale je výlučne prostriedkom morálneho, imateriálneho pôsobenia. Svojou povahou nejde o prostriedok represívny, ani reparačný, ale o špeciálny prostriedok ochrany osobnosti so satisfakčnou povahou, ktorá sa bezprostredne nepremieta do majetkovej sféry postihnutej fyzickej osoby, preto ju nemožno vyjadriť a vyčísliť v peniazoch. V prípade, ak by sa nezdalo morálne zadosťučinenie postačujúce, umožňuje Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej účelom je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou a plní tiež satisfakčnú funkciu.

Krajský súd nezistil žiadne vady v rodinnom spolunažívaní medzi dcérou G. U. a jej matkou Y. U. a žiadne vady kvality ich vzťahu namietané neboli.

S poukazom na právnu úpravu, ktorá pri rozhodovaní o výške reľutárnej náhrady neposkytuje súdom presný návod pre jej vyčíslenie, je potrebné prihliadať ku kritériám pre ich určenie, pričom sa jedná o kritéria, ktoré možno hľadať tak na strane poškodeného ako i na strane zodpovednej osoby. Súď teda na strane poškodenej skúmal intenzitu vzťahu poškodenej s jej nebohou matkou, vek jej matky a vek poškodenej dcéry, otázku hmotnej závislosti poškodenej dcéry na jej nebohej matke a prípadné poskytnutie inej satisfakcie. Pre výšku náhrady je kvalita vzájomného vzťahu kľúčová. Psychická bolesť zo straty veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná, fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalej osoby často prerastajúca až do duševného ochorenia. Súď zobral do úvahy, že matka poškodenej bola riadne pracujúcou ženou a v čase úmrtia nedosiahla vek štyridsať rokov. Strata osoby, na ktorej je pozostalá existenčne závislá sa negatívne prejaví i vo sfére osobnostného prežívania. Iná forma satisfakcie než peňažná (napr. ospravedlnenie zodpovednej osoby) síce nemôže byť sama o sebe

dostačujúca, jej poskytnutie a následné posúdenie jej významu môže mať vplyv na zníženie peňažného zadosťučinenia.

Krajský súd pripomína, že argumenty poškodenej G. U. vyjadrené hlavne v odôvodnení odvolania neboli obžalovaným vyvrátené a dokonca ani namietané a spochybnené.

Súd skúmal aj okolnosti na strane zodpovednej osoby (obžalovaného), a to jeho postoj (ľútosť, náhradu škody, ospravedlnenie a pod.) dopad udalosti do jeho duševnej sféry, jeho majetkové pomery, mieru zavinenia, ale aj mieru zavinenia nebohej Y. U.. Je nesporné, že postoj zodpovednej osoby môže podstatným spôsobom ovplyvniť vnímanie ujmy pozostalými; ústretové správanie, ospravedlnenie, či prejavená ľútosť zodpovednej osoby môže zmierniť dopady nemajetkovej ujmy, naopak jeho ľahostajnosť, arogancia, či vyjadrená bezcitnosť ju môže ešte prehĺbiť.

Obžalovaný J. B. v priebehu trestného konania využil svoje právo a odmietol vypovedať, tým sa ale zároveň pripravil o možnosť posúdenia dopadu neodstrániteľného následku dopravnej nehody, ktorú zaviniť, na jeho duševný stav konajúcimi súdmi.

Odvolací súd nemal pochybnosti, že konaním obžalovaného J. B., ktorým naplnil zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu usmrtenia (§ 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. v spojení s § 138 písm. h/ Tr. zák.) došlo k neoprávnenému zásahu do práva poškodenej G. U. (ale i poškodenej mal. O. X.) - dcéry nebohej Y. U. na ochranu osobnosti, konkrétne k zásahu do práva na súkromie, ako jedného z čiastkových osobnostných práv fyzickej osoby, ktorému poskytuje ochranu § 11 Obč. zák. V posudzovanom prípade tento zásah predstavovaný smrťou matky poškodenej krajský súd videl mimoriadne významným, veľmi hlbokým a nereparovateľným.

Z priebehu celého trestného konania je možné si spraviť úsudok o správaní sa obžalovaného k deťom obeť dopravnej nehody, keď neprejavil ani najmenšiu ľútosť nad svojim činom a následkami, ktoré nim spôsobil, a teda poškodenej G. U. sa nedostalo žiadneho imateriálneho zadosťučinenia zo strany obžalovaného.

Krajský súd nepovažoval za spravodlivé predlžovať a oživovať emocionálne útrapy a psychickú ujmu poškodenej G. U. občianskym súdnym konaním o náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré konanie by pri verejne známych problémoch všeobecných súdov Slovenskej republiky s dĺžkou súdneho konania netrvalo mesiace, ale určite roky.

Odvolací súd pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy zobral do úvahy rozhodujúce okolnosti prípadu, ako aj princíp spravodlivosti a zásadu slušnosti. Priznaná čiastka 30.000,- Eur potom predstavuje spravodlivú kompenzáciu za utrpenú nemajetkovú ujmu.

V súvislosti s odvolaním O. X., ktoré bolo podané prostredníctvom jej zákonného zástupcu (otca), druhej dcéry poškodenej Y. U. je rozhodnutie súdu prvého stupňa správne, pretože zodpovedá stavu vecí a zákonu, pretože nárok tejto poškodenej nebol riadne uplatnený.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.